

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Savodás József könyv- és papírkereskedése, ahová a lap szellemi részét illető közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL GYÜVÉD.</p>	<p>FŐMUNKATÁRS: Dr. ÉLTHES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>
---	---	--	--

Felhívás Csikvármegye közönsegehez.

A természet fékevesztett erői, a föld belsejébe zárt rettenetes elemek romba döntötték Délolaszország virágzó városait és falvait. Egész vidékek egyenlővé lettek a föld színével. Megnyílt a föld és maga alá temette mindazt, mit századokon, évezredek alatt a munkás emberi kéz alkotott. Fényes paloták és szegényes viskók omlottak össze egy pillanat alatt, gazdag és szegény, ur és koldus vesztette életét a dűledező házak romjai alatt. Közel kétszáz ezerre tehető a szerencsétlenek száma, kik zavartalan álmukból jóformán fel sem ébredve, a tengerbe és az összemlott romok alatt lettek halálukra. És azokra a szerencsétlen nyomorultakra, kik öszzefört, megcsontított testtel menthették meg életüket, véghetetlen nyomor és pusztulás vár. Árvák és özvegyek várnak segítséget a világtól, esdő, szenvedő tekintettel remélik a nyomor enyhítését, mely őket hajléktalanokká, nyomorékká, árvává vagy özvegyvé tette.

E világ-szerencsétlenség hallatára eszünkbe jut semmisségünk, érezzük végtelen kicsinységünket, hogy a természet zabolázatlan elemeivel szemben nincs erő, nincs hatalom; megtörik itt minden akarat, megszűnik a gőg, a büszkeség, nemzetek versengése és irigysége. Isten retentő hatalma előtt mindenkinek meg kell adni magát.

A végtelen pusztulást meg nem történné tenni nem lehet. Irtó háborúk el-törpülnek a természet dühöngő elemeinek pusztulásai mellett; egy pillanat alatt milliók vesznek a semmisségbe. Védekezni nem lehet a pusztulás ellen, csupán egyet tehetünk s ez az, hogy segítünk a szerencsétleneken és megadjuk a feltételeket egy új élet megkezdésére. Segédkezni nyujtanunk nekünk magyar nemzetnek különösen kötelességünk. Emlékezzünk csak vissza az 1879-iki szegedi árvízre, mely országunk egyik legvirágzóbb városát a Tisza árjai alá temette. Országos szerencsétlenség volt, de Szeged ma inkább áll, mint valaha. A szerencsétlenek felségítésére, a város felépítésére az egész világ kivétel nélkül segédkezett nyujtott. Annál inkább kötelességünk tehát nekünk fillé-reinkkel a délolaszországi földrengés által szerencsétlenül járt embertársaink segítségére sietnünk.

Országunk nem is maradt tétlen. Nagy és illusztris bizottság alakult, melynek élén Wekerle Sándor miniszterelnök, Vaszary Kolos biboros-hercegprímás és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állanak. A már megindított országos gyűjtésnek eddig is tekintélyes eredménye van és napról-napra rohamosan gyűlnek a fillérek.

Vármegyénk főispánját, Kállay Ubult és Fejér Sándor alispánt Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter sürgönyileg

kérte fel, hogy elnökletük alatt vármegyénkben is gyűjtést indítsanak a szerencsétlenül jártak számára és segítsék az országos nagybizottság működését.

Városunkban dr. Ujfalussy Jenő polgármester már megalakította a bizottságot. Fejér Sándor alispán pedig minden hatóságot és testületet megkeresett a gyűjtés megindítására. A kibocsájtott gyűjtők legkésőbb folyó évi február hó 10-ig a gyűjtés eredményével együtt továbbítás végett hozzá küldendők be.

A gyűjtővelekből lapunknak is jutott egy. Az embertársi szeretet nevében felhívjuk vármegyénk nemesen érző közönseget, hogy gyakorolja a jótékonyág nemes erényét, mert ha valamikor segíthetünk embertársainknak, ezáltal különösen helyénvalónak tartjuk.

Dr. Élthes Gyula.

A civilizáció.

Az igazi civilizáció a népszellemek nagy vetélkedése. Küzdelme a tudásnak, az akaratnak, vitézi tornája a géniuszoknak, valami csodás, örökkévaló vágyódás az új, a hatalmas, a megfoghatatlan után, amelyet elő alakba, szívet és lelket gyönyörködötő formákba öltöztet az író, a művész, vagy akár a tudományok páncélos lovagja, aki maga is művész, alakítója, öntudatra ébresztője a természet nagy képleteiben élő világszellemnek.

A civilizáció két nagy erő-emeltlye tehát a tudós és a poeta. Az ő vállalkon nyugszik a kultúra egész épülete, mindaz, ami a földön emberi alkotás, szóval a történelemnek szerzett tulajdona. Ha a két erő harmonikus egy-ségben munkál közre, akkor nagy és tökéletes eredmények születnek, de ha a művészi zseni és a tudományos gondolkodó nem értik meg egymást s a művészet nem szívja fel a tudomány igazságait, akkor létre jönnek az emberi szellemnek azok a fonák, hőbortos és revolució-s korszakai, amelyek sokszor veszélyeztet-ték már a nélkülözhetetlen kulturális egyensúlyt, mely minden haladásnak legfőbb biztosítéka.

Bámulatos rendszerességgel váltakozó a népek életében az alkotás harmonizájának és diszharmonizájának korszakai. Megfogjuk állapítani, hogy a magyar szellemi fejlődés mai állapota egy különös átmenet a szertelen disz-harmoniából egy magasabb harmoniába, amikor maga a tudomány és művészet (ennek a két fogalomnak ami sajátos viszonyaink miatt alább más értelmet és jelentőséget kell adnunk) nemcsak megértik, hanem ki is egészítik egymást.

Ez az eljövendő peridus lesz a nemzeti teremtés korszaka. A rég várt, a messiásos idő, amelynek eddig csak hírnökei, kóbor lantosai akadtak, akik talán bevilágítottak egy-egy szá-zadot dicsőségükkel, ragyogásuk azonban mégsem intenzív, áldást hozó fényforrás, lángjuk jóformán ellobogott, tűzük kiégett, piros északi fény. A nagyok, az igazak, a világszóló eszmékkel teljese csak most jönnek, hozza

őket az idő, a kor. hozza őket a saját erejük, hozza a harmonia.

Csupa forrongás, befejezetlen alakulás, fél-bemaradt kezds ma az egész magyar élet. Nincsenek korrekci, befejezett egészek. Se mű-velemben, tudományban, se politikában, se irodalomban. Mindha mindenki mindent akarna és senki sem tudna semmit. Ez csak látszat. Az erők nyers tömegéből még nem váltak ki a vezetésre hivatottak, az egyéniségek, még nem jött el a magyar géniusz szent karácsonya, de énekek már az új szellem őrztzei s kidug-ták apró csillagjeleiket az ég kárpitja mögöl a jövendőnek, az útnak hasznát hirdető seregek.

Ős, vad turáni melódiák zengenek bele állandóan a mai nemzedék fülébe. A lelki atavizmus jelei intköznek ki minden megnyilatko-záson s ezer egynehány esztendőnek büszke romjai mögöl lassan, észrevétlenül belopódzott a verseinkbe, a képeinkbe, az írásainkba a szarmata síkság pusztái hangulata. Ereinkben érezzük Tuhutumnak lázas lüktetését, szíveinket álomkörös mongol szimpátiák gyötirik s egyszerre elfog valami nagy vágyódás a Kelet után.

Mi ez, ha nem annak az érvényestlese ben-nünk, ami ősi, ami magyar és nemzeti?

De ami szívünkben egy másik szív is do-bog. Ha a Kelet minden álmódusának oltárköve, szemünk talán épp oly lázas erővel csügg a hieroglifáin. Ami forrongás, beteges tobzódás, lehetetlen akarás és képtelen törtetés van a magyar glóbuson, az mind a Kelet és Nyugat sajátos összekeveredéséből származik. Ennek a kettőnek kell kibékülnie, a magyar léleknek ez a két őseleme őrse meg egymást s akkor fel-virradt ami diadalnok napja is. Erre a harmoni-ára szomjazunk, így akarunk megigazulni!

Művészet és tudomány, illet és belátás: Kelet és Nyugat! Két örök szimbolum az em-beri haladás déli és északi sarka. Ima a két pólus, mely eléri egymást s nem eped hasz-talan, mint az Heine lenyője a dél izzó homok-ján álmodó pálna után. Ha a magyar szellem-ben kialakul végre a keleti varázslat és a nyu-gati öntudatosság nemes harmóniája, akkor elkövetkezik végre a nemzeti teremtés igazi korszaka.

Minden jogunk és feltételünk megvan ah-hoz, hogy a tudományban, irodalomban és művészetben kívánjuk a nemzeti teljességet. Hogy azt, amit Petőfi és Arany csak igéret-képpen nyujtottak felénk, egy hatalmas fejlő-dés stílusában kidolgozva, az egész emberiség közkincsévé tegyük. Nekünk a Kemény Zsig-mondok szellemére van szükségünk, erre az európai magyar lélekre, mely Ibsennel és Ana-tole Franceval érez, de kéjes gyönyörrel rez-dül meg, ha mongol puszták szellője simogatja meg. Vannak ilyen magyar lelkek. Ők maguk a jövő és az egész nemzeti teremtés. Belőlük fakad az új világ, általuk születik meg a har-monía, az ő litük világosítja meg tévelygése-inket.

Hogy kik ezek az európai magyar mongol lelkek? Van nevünk, de minek a név ott, ahol az erők színjátéka folyik. Nekünk elég a tudat, hogy élnek és alkotnak s velünk van a ma-gyar géniusz minden szeretete és odaadása.

Gyönyörűséggel szemlélem, hogy hová fej-lődött a magyar psiche. Oda Nietzsche, Leo-pardi, Tosztoj, Hauptmann, Zola, Wilde, Dosz-tojewszkij, Schopenhauer, Hákkel, Buchner, Ren-nan, Marx és Jézus Krisztus mellé. Tud szár-nyalni, elmélyedni, látja a világot, kontaktus-ban áll a mindenséget fenntartó erőkkel, van hite, de van szkepszise is és mindezenen felül csodás fejlődésképesége. Nagy kincs, a jó-kedvű Istennek ajándéka, elpusztíthatatlan örök-ség. Csak élni tudjon vele. Csak az energiáit őrítze meg modernül tisztán, nemzetien, ak-kor a ma rapszodiából holnap már világot ren-gető kulturszimfónja lesz.

Augusztia főhercegnő köszönete alispánunkhoz.

Az Augusztia főhercegnő védnöksége alatt álló József kir. Herceg Szanatórium Egyesület lelkes főlhívást intézett halottak napja alkal-mából a magyar társadalomhoz, hogy csak egy virágszállal kössenek kevesebbet a halot-taknak szánt kószoruba s ezt az egy virágszá-lat ajánlják föl a szegénysorsu tudóbetegnek emberbaráti alapjának.

A gyöngéd, költői lelkekből logant szép főlhívást vármegyénk alispánja nagy szeret-lettel vette kezébe. Főlhívására ugy a járási fő-szolgabíró urak, mint a községek nagy lelkes-séggel gyűjtöttek.

A gyűjtés eredményről tudomást szerzett Augusztia főhercegnő is és egy sajátkezűleg aláírt, a főhercegnő monogrammal ékesített díszes köszöntő levelet küldött vármegyénk alispánjának. A főhercegnő levele így szól:

Alispán Ur!

A József kir herceg sanatórium egyesü-let elnöke jelentést tett arról, hogy a sze-génysorsu tudóbetegek javára rendezett or-szágos gyűjtés mily szép sikerrel járt. Indít-atva érzem magam, mint a József kir. her-ceg sanatórium egyesület védője, hogy alis-pán urnak, ki az emberbaráti ügy érdeké-ben a járási főszolgabíró urakhoz és községi előljárókhöz rendelettel intézett, köszönetet mondjak. Kérem tartsa meg a József kir. Herceg Szanatórium Egyesület-et továbbra is emberbaráti igralmában.

Augusztia főhercegnő.

Az egyesület egyébként a mi vármegyénk-ben befolyt gyűjtésből legközelebb lapunkban közzéteszi kimutatását. Az országból sok ezer számrá menő adatokat most dolgozza föl az iroda. A virágszál adományok összege január elsejéig 94.117 korona 58 fillér.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Fazakas Pál gyergyószentmiklósi adóhivatali ellenőrt a topánfalvi m. kir. adóhivatalhoz pénztárnokká nevezte ki.

Noesner Gusztáv gyergyószentmiklósi telekkönyvvezetőt az igazságügyi miniszter a fizetési rangosztály IX. fokozatába nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. honvédelmi min. Miklovitz Lajos m. kir. honvéd főhadnagyot saját kérésére a szabadkai 6-ik honvéd gyalog-ezredhez helyezte át.

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. Főraktár Csikszereda részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyek, asonali palackosero mellett: Kásoni Salutáris és Rápáti 1 literes palackban 20 fillér, félliteres palackban 17 fillér, nagybani véteknél árengedmény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borsoséki, Baross, Borbogy, Előpaták, Gloria, Fehérkői, Felsőrakosi Mária, Boholt, Kásonyjakabfalva borpataki, Hargittalget, Matild, Székely Beltéri és Sztójkaí gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország-serte elsőrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle követkeső fajta sörök:

„Király”-sör. — „Salon á la „Pilsen”-sör. — „Bajor”-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

— **Gazdasági szakelőadás.** F. hó 16—17-én Marosvásárhelyen az ottani honvédtisztoknak Kiss Ernő m. kir. erdőmester, a csikmgyei székely kirendeltség vezetője gazdasági előadásokat tartott. Az előadások tárgya volt a socialis élet a földmives faluban. A magas színvonalon álló és tartalmas előadást mintegy száz álltisz és az érdeklődő közönség nagy számban hallgatta végig.

— **Gyorsvonalat Sepsiszentgyörgyről Budapestre.** A „Független Székelység” írja: A gyergyó-szentmiklós—szászrégen—dédai vonal tudvaleg az, amely a székely körvasutak utolsó, a fővonalba, a marosvásárhely—székelykocsárdi vonalon át való bekapcsoló szakaszát jelenti. Ezt a vonalat az 1909. évi tavaszán adják át a forgalomnak. Ezzel aztán a közvetlen összeköttetés kérdése is elintéztet nyer. Az eddigi tervek és megállapodások értelmében ugyanis mindjárt az új vonalnak a forgalomba való bekapcsolásával a csikmgyei és háromszékemgyei vasúti forgalom ezen a rövidebb uton fog lebonyolódni. A gyorsvonalat összeköttetés eredetileg Brassótól kezdve van tervezve. Minthogy azonban a brassó—sepsiszentgyörgyi vonalnak átminősítése szükséges, ami alatt a vonal megfelelő megerősítését értik szakemberek, az összeköttetés ideje kitolódna. A kereskedelmi kormány és a vasutigazgatóság tehát: egyelőre — mint fővárosi tudósítónk a vasutigazgatóság útján értesült — Sepsiszentgyörgytől kezdve Csikszereádn, Madéfalván, Szászrégenen, Marosvásárhelyen, Székelykocsárdon, Kolozsváron át fog a gyorsvonalat közlekedni. Ez által Budapest Sepsiszentgyörgyről összesen 5 órával lesz hamarabb megközelíthető mint eddig, ami óriási előnyt jelent.

— **Meghívó.** A „Szépvízi Műkedvelő és Szinpartoló Társulat” 1909. évi január hó 23-án (szombaton) a Deák György nagytermében saját berendezése gyarapítására színielőadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendez, mely alkalommal színe kerül: a „Tolonc” népszínmű három felvonásában.

— **Halálozás.** Id. Csató István nyug. m. kir. vámszedő, folyó évi január hó 14-én, 67 éves korában elhalálozott Gyergyóújlágyon.

— **Dr. Pálffy Gyula Torda-aranyosvármegyei tiszti főorvos** rövid szenvedés után é. hó 15-én Tordán elhunyt. Az elhunytban Pálffy András csiksomlyói körjegyző testvér bátyját gyászolja.

— **Drága föld.** Felsőősfalván minapában árverés volt és egy 1100 négyzetöles rét 2400 koronáért került eladásra.

— **Erdélyi országos kirakó vásárok.** Január 18-án: Keresd, Korond, Mezőterményes, 19-én: Kraszna, Magyarlápós, Marosilye, 20-án:

Buza, Magyarnagyszombor, Nagysármás, Vajdarcse, 22-én: Kaál, Sajóudvarhely, 23-án: Kendilona.

— **Közégségi orvosok nyugdíjintézete.** Az új egészségügyi törvény értelmében február hó 12-én szaktanácskozmány lesz a belügyminiszteriumban, amelyen a vármegyék területén alkalmazott összes közégségi körorvosok képviselőiben egy-egy orvos fog résztvenni. Ezen az értekezleten a nyugdíjintézményre vonatkozó matematikai számításokat, tervezeteket s módosításokat is tárgyalni fogják.

— **Egy éves méncslókat vásárol** a földmiveltésügyi miniszterium. A bejelentés hely, u. p., hol a csikók vannak, valamint azok származása, magassága színe és ára pontos megjelölésével, folyó évi február 1-ig, 1 koronás bélyeggel ellátott nyilatkozatban közvetlen a nevezett miniszteriumhoz küldendő.

— **A sztrájk azonnali elbocsátási ok.** Jogos ok a szolgálatból felmondás nélkül való elbocsátásra, ha az alkalmazott sztrájkba lép és ez által a szolgálatból 24 órán túl igazolatlanul elmarad. A munkást csak az intésszítelné, ha szolgálatának abbanhagyására nem az ő szabad akarat elhalálozására vezethető vissza. Így döntött a Kuria 1908. október hó 21-én 3660—908. szám alatt, helyenhabgyva a másodfoku bíróság ítéletét.

— **Műkedvelő előadás.** A Csikcsicsói műkedvelő ifjuság f. évi január hó 30. és 31-én a felállítandó ifjusági egyesület pénztára javára színelőadással egybekötött tánc-estélyt rendez, színe kerül: „A betyár kendője”, népszínmű dalokkal 4 szakaszban.

— **A fakeskedelem helyzete 1908-ban.** Visszatekintve az elmúlt év üzleti forgalmára, konstatalhatják, hogy a fakeskedelemnek kedvezőtlen viszonyokkal kellett küzdenie. Már a tavasz, melyhez szakkörben annyi reményt fűztek, csalódást hozott, mert a kedvezőtlen pénzügyi helyzet a jelzőlogkölcson kibocsátását megnehezítette, ami viszont az építkezési tevékenység megindulásának volt kérékkötője. Csendes nyári üzlet után az ősz sem hozta meg a fogyasztás nagyobb mérvű emelkedését, hogy a fakeskedelem meglehetősen nagy készletekkel lépte át az új év küszöbét. Az üzleti vállalkozás fejlődését a múlt évben már nem a pénzhány, hanem a faszakmával szemben fennálló bizalmatlanság akadályozta. A bizalom most ismét kezd a faszakma felé fordulni és remélhető, hogy a folyó év a fakeskedelem megszilárdulásának éve lesz.

— **Lövöldözés.** Szépviszen Hozó Anna tanítónő lakásának ablakán ismeretlen tettesek éjnek idején belöttek. A golyó szerencsére nem tett kárt. A tetteseket a csendőrség nyomozza. Valószínűleg részeg duhajkodó legények voltak.

— **A csikszereádi ipartestület táncestélye.**

Folyó hó 9-én megtartott ipartestületi táncestély az utóbbi időközben megszokott módon folyt le, ugyszólván a polgárság teljesen távol maradt, ugyszintén az iparosok is csekély számban jelentek meg. A jelen volt társaság feszletlen jó kedvvel a reggeli órákig kitartott. Felül-felülésekből befolyt összesen 55 korona 20 fillér. Felülfizettek: Hajnódn Ignác orsz. gyűl. képviselő, Józsa Géza 10—10 korona. Fehér Károly 5 korona. Pototzki Márton 3 korona 40 fillér. Orbán János 2 korona 40 fillér. Darvas Béla, Niszel Testvérek, Beke Ágoston, Filó Károly, Kovács Zsiga 2—2 korona. Koczás Béla, Bartha Gyula, Bajer Ferenc, Darvas Péter, Bedő József, Grosz Ferenc, Szopos Domokos 1—1 korona. Csedő Gergely, Szopos László, Fekete Vilmos, Karda Lajos, Hancz András, Miske László 40—40 fillér, melyért köszönetet mond a rendezőség.

— **Látogatás a gondolatolvasónál.** A Helvig G. János Nemzetivendéglőjében igen érdekes vendég lakik. A neve: Ovis S. Eizik. Foglalkozására nézve rabbi, kabalista gondolatolvasó. Szerkesztőségünk egyik tagja a napokban meglátogatta a csoda rabbit. Egy könyvvel meg rakott asztalnál ült és a bihlyát olvasta. Bemutatkozása után leszállt a székről, fel és alá séláljt a szobában, hogy természet megmutassa. Igazán bámulatra méltó egy alak. Oly kicsiny, mint egy 10 éves gyermek. De a kicsiny, széles törzsön nagy fej van éles, szurós két szemmel. Fejét a szokásos rabisipka fedti, mely alól egy kissé felgöndörítve lógnak le a pájezok (huncutkák). Miután elfoglalta helyét a széken, megkezdte a gondolatolvasást, — megmondja az illető életkorát, keresztnevet, multjának főbb momentumait és szólt a jelenről. A csoda-rabbi 40 éves, nős és öt gyermeke van, akik mind olyan kicsinyek, mint ő. Amint értesültünk, nagyon sokan keresték fel a csodarabbit.

— **A kocsmal hitel.** A székesfőváros tanácsa egy követésre méltó határozatot hozott, melyben az uszoráról és a káros hitelüzletekről szóló törvény rendelkezése alapján a kocsmal hitel 4 koronában állapította. Ennél többet nem itél meg a törvény, sem a hitelezőnek, sem a jogutódjának. Mindenesetre ez is igen jó eszköz lesz arra, hogy az alkoholizmus terjedése megakadályoztassék, főleg azon társadalmi osztályban, ahol nincs meg hozzá a kellő fedezet.

— **A bírák lakhelye.** Az Igazságügyi Közlöny legutóbbi száma közli a következőket: „Az igazságügyminiszter az itélőbíróknak, bírósági hivatalnoknak és szolgálatnak indokolt kérelmére az alsóbb felügyeleti hatóságok meghallgatásával kivételesen megengedheti, hogy állandóan a bíróság székhelyéhez közel fekvő más közégségi területén lakják.” Ez a kedvezmény

eddig csak a budapesti bíróság tagjainak volt megengedve s hogy most az ország egész területére kiterjesztett eme kedvezmény, annak oka az, hogy az igazságügyminiszter úgy akarja megvédeni tisztviselőit a háziurak uszorától. Nagyon helyes!

— **Főfedezték Amerikát.** A Kézdivásárhelyen megjelenő „Székely Ujság” és a Gy. sz. miklóson megjelenő „Csikvármegye” írja, hogy „Csikszereádnban a székely birtokviszonyokhoz és gazdasági helyzetéhez alkalmazkodó földmives-iskola: 20 korona. De s illetve most rendezik be”. Tudomásunk szerint a csikszereádi m. kir. földmives-iskola 4—5 év óta alkalmazkodik a székely gazdasági viszonyokhoz.

— **Uj Petőfi.** A könyvpiacnak nagy érdekessége, kincse egy új könyv: az új Petőfi. Sajtó alá rendezte: Endrődy Sándor. Köntőse ékes. Belseje: a magyar szellem dicsősége. Bólti ára: 20 korona. De ingyen hozzáfér az a nemes lelkű ember, aki a Petőfiház tégláit akarja összegyűjteni. Aki 40 egy koronás Petőfi sorsjegyet vesz, vagy mások között szétosztja, az az új Petőfi felől a gyönyörű értékes művet megkapja. A sorsjegyekért Herczeg Ferencnek, a Petőfi Társaság elnökének Budapest, I. X., Boráros-tér 2. szám alá kell írni. A huzás március 15-én lesz. A szerencsés nyerő 274 briliánstól ragyogó collierest nyer. Irjunk mielőbb sorsjegyeket.

— **Tanfolyamok.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltekkel tudatja, hogy a budapesti m. kir. technologiai iparmuzeumban február és március hó folyamán az elektromotorok kezeléséről öt; a galvanizálási eljárásról négy; az autogégnáz és elektromos hegyezésről négy, illetve 4—4 napos tanfolyam rendeztetik a kellő előképzéssel bíró fémpárosok részére. A tanfolyamra kereskedelmi és iparkamaránknál is lehet jelentkezni, hol félárú menetjegy váltására szóló igazolványt is kaphatni. A tanfolyam látogatása díjtalan, csak a beiratkozásért kell 2 koronát fizetni. Vizsgáznai nem lehet, de a tanfolyamot szorgalmasan látogató hallgatók látogatási bizonyítványt nyernek. Egyes érdemes és szegénysorsu iparosok korlátolt számban a kamara előterjesztésére utazási és a tanfolyam tartama alatt napi 4 korona ellátási segélyben is részesülhetnek. Bővebb felvilágosítás a kamaránál nyerhető.

— **Ifjusági Egyesület színelőadása Menaságon.** Menaságon, folyó hó 9-én az áll. el. iskola helyiségében ritka ügyességgel és színészi tehetséggel adták elő az ifjusági egyesület tagjai Géczy Istvának az „Ördög mátkája” című népszínművét. A közönség sűrű tapsviharral jutalmazta az előadásnak majdnem minden jelenetét s nagy tetszésének azzal adott

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Téli kép.

Írta: Jakab Ödön.

Borong a nap, közeleg az alkony,
Busz asszony ül az utcasarkon,
Irgalmat esdve, könyben ázva
Tekint a sürgő sokaságra.

Keblére, míg gyász, gondok nyomják,
Óva szorítja kis porontyát
Mintha félne: a sors haragja
Nehogy még azt is elragadjá.

Es a kis, gyöngye jószág enyhén
Alszik ott édes anyja keblén,
Simulva annak hő szívéhez;
A téli fagyból mit sem érez.

S az emberek, kik arra mennek,
Durván zavarják fel a csendet,
Egy sem törődik, hogy a lárna
Zaján fölélred a kis árva.

Pedig az Isten ellen tesz, ki
Azt a gyermeket felbreszti!
Ki tudja: míg a sirig bolygott,
Lesz még valaha ilyen boldog?

Mert mulnak majd a gyermekévek,
Jönni fog majd a férfi élet,
S mitől az anyja most úgy reszket:
Nyomor, hideg akkor is lesznek.

De a kebel mely melengette,
Maroknyi porrá lesz majd esve,
Melyre a búból, fájdalomból
Vissza többé hiába gondol!

Mint a vándor, ki téli időben
Vesződik gyilkos hómezőben,
S meleg tavaszra gondol vissza,
Mely régen el van már viritva!

A képződés.

Érdekes esetek.

A mult héten egy amerikai hölgy orvosának elpanaszolta, hogy hamis fogsorát lenyelte. A szegény asszony egészen odavolt, megérezte torkában a megakadt fogsort, a mint hegyes élei a lusbán mély sebeket ejtenek, s neki iszonyu fájdalmakat okoznak.

Az orvos kartársaival az esetet megbeszélvén abban állapodtak meg, hogy a hölgyek tracheotomiát hajtsanak végre, vagyis torkát felmetszve, onnan a hamis fogsort úgy a hogy kiveszik.

Midőn már a műtéthez készültek és a betegágyban a helyes fekvésre akarták birni, — egyikük az ágyelőtli szőnyegen valami kemény tárgyra lépett, — mi nem volt egyéb, mint az állítólag elnyelt fogsor. Mihelyt a hölgynek a megtalált fogsort megmutatták, fájdalom azonnal megszűntek, vagyis az illuzió megszűntével a tünetek is elmúltak.

Nem kevésbé érdekes a következő eset, melyet szintén egy szellemileg ép és egészséges emberen észleltek.

Az 1870-iki hadjárat alatt egy lovas küldöncöt oly nyílt terepen kellett átküldeni, — mely az ellenség ágyútüze alatt állott. A veszélyes küldetésre az illető tiszt egy nagyon bátor és megbízható egyént szemelt ki magának, kiről tudta, hogy dolgát ügyesen fogja végezni, mindamellett nem titkolta el előtte a veszélyes helyzetet.

— Lapulj meg lovad nyakán és vágtsd neki az erdő tulsó sarkának; minden golyó nem talál.

A katona elindul. A tiszt látszóval figyelemmel kíséri mozdulatait. — Eleinte minden jól ment, de egyszerre küldönc lováról lefordul, mintha villámcsapás sújtotta volna.

Azonnal még egy küldöncöt menesztettek utána, ki a földön heverő katonát nyeregébe lölemelve, szerencsésen mozgó kórházba viszi. Itt kislül, hogy az illető csak elájult, de sebről szó sincsen. A magához tért katona azt kérde az ágya mellett ülő seborvostól, hogy milyen a sebe, mely neki ennyi fájdalmat okoz.

— Legyel nyugodt barátom, — felelé az orvos, — a seb azok közé való, melyek sohasem gyógyulnak meg, mert egyelőre csak kullacsod sérült meg!

A katona csakugyan érintetlenül maradt, de a kulacsából kifolyó bort vérenek tartotta, mely egy puszkagolyó által okozott lyukon ki-tódult. Az e fölötti felindulás elájulását idézte elő.

Egy lelkes ötezer hive előtt a templomban szónokol. Egyszerre csak elhallgat és a kántornak jelt ad, hogy az orgonán valamit játszon. Erre aztán lemegy a szószékről és a sekrestyéből orvos után küld, ki néhány perc múlva el is jött.

— Barátom — mondja a lelkes, azt hiszem, utolsó óram megérkezett. Olynemű rosszullét velt erőt rajtam, mely nem csal. Végem van!

Meg fogom Önt vizsgálni, — feleli az orvos és a lelkes ellenkezésének dacára lehuzza ruháit.

Az orvos csakhamar egy belső zsebben ketté tört üvegcset talál, melynek tartalma a lelkesen elterjedt.

— Honnan kapta ezt az üvegcskét? Mi volt benne?

— Akonit, mondja a lelkes.

Most már mindent tudok, — felelé az orvos, s miután a papot jól megmosta és ledörzsölte, azt mondta, hogy már most a szó-noklatot bátran folytathatja, mert semmi baja. És úgy is volt, mert itt is a képződés

működött. Ugyanis a lelkes szívdobogásban szenvedvén, többnyire akonittal telt kis üvegcskét hordott magával. Predikálás közben kezeivel hadonázván, a törékeny üveg elpatlant és az akonit a pap mellét elárasztotta. Az erős szag megütötte a lelkes orrát, — ki görcsre gondolva, nemcsak roszzat sejtett, hanem halálát is várta.

Ezelőtt néhány hónappal pedig egyik nagy hírű publicistán a következő dolog esett meg: Véletlenül vig cimborák társaságába kerekedvén, ő maga is, mint afféle jómóló ember a pezsgő fogyasztásához ugyancsak hozzálátott. Egyszer csak valaki elkialtja magát, — hogy minndnyájan mérget ittak, — mert az utolsó üveggel szomorú tévedés történt. Bizonyásgal egy hamarjában az üvegre ragasztott címlapot mutat elő. Erre a mi írónk mérgezés minden jeleivel rosszul lesz úgy, hogy tüstént le kellett fektetni, az orvosnak pedig nem csekély fáradságába került a képzelt beteg nem létező betegségéből kigyógyítani.

Az efféle tünetnyek ép eszű és testi embereknel nem vehetők valami beteges állapot vagy hypnotikus hajlam rovására, mindamellett a természettitkainak egyik legérdekesebb részét képezik és eddig elé az orvosi tudomány által még nem lettek megfejtve. A képződés által okozott bajok pedig ép oly fájdalmasak, mint a valódiak, miért is képződés lenne gyógykezelésükről nem gondoskodni.

Ez okból a gyermek képződésére ható tulságos nevelési rendszert helyesnek nem tartjuk, mivel az előbb-utóbb veszélyes következményeket von maga után, és oly tünetnyekben nyilvánul, melyeknek okait megfejteni képesek alig vagyunk.

kifejezést, hogy 10-én megismételtette az ügyesen alakított darabot, amikor az iskola nagyterme egész szorongással megtelt. Jó uton van a menaszó ifjuság, mert vezetjük a tanítók, sem testi, sem szellemi fáradságot nem sajnálnak az egyet megerősödése és felvirágoztatása érdekében s egyben örömmel kell jelenteni azt is, hogy nemcsak a egyetlen ifju sem lesz, a község területén, aki az egyesületnek tagja ne lenne. Az erkölcsi hatást szép anyagi haszon követte. A szinelőadással egybekötött táncmulatságból befolyt 164 korona jövedelem, melyből a tiszta hasznót az egyesület egy a saját céljaira ujjonnan felállított díszes szinpad költségeinek törlesztésére fordította. Felülvezette: Benedek Gábor igazgató-tanító 7 korona 60 fillér, Antal József plebános 2 korona, Csedő Gábor 5 korona, Baky Károly 3 korona, Egy valaki 4 korona, Tausz György, Incze Károly 2—2 korona, Tibódi Lázár 1 korona 80 fillér, Orsa János 1 korona, Rosoncy Mihály 50 fillér, Lengyel Géza, Tamás Dániel, Kánya Károly, Baky Attila 60—60 fillér. A felülvezettek az ifjusági egyesület, a szentügyi érdekében tett szives adományukért ezúton is hála köszönettel adózik. Egy jelen volt.

— Kládó. A Mikó utca 238. sz. alatti 5 szoba, 2 konyha, kamara és melléképületeivel, egy kis gyödmölcsösrel és 300 négyszögöl kerttel együtt kiadó. Értekezhetni a lakásban Bágyi József kertész tanítóval, vagy levelben Kertész István tulajdonossal Csákován, (Temesmegye).

A színház.

Megelőző számunkban megírtuk, hogy véleményünk egy az egyes szereplőkről, mint általában a társulatról későbbre tartjuk fenn.

Most már előre is kijelentjük, hogy Fehér Károly idején társulata az eddigiek után hasonlíthatatlanul jobb, amit az általános megelégedés, az általános érdeklődés, sőt tuluszult ház honorál.

Az elmúlt heti műsorban először is Bróly Sándornak a „Tanítónő” című falusi életképe került színre.

A darab Posten is, nálunk is nagy hatást ért el. A szereplők közül kiválóan mondhatni művészeleg alakított Szathmáry Lajos és neje.

Nem került el figyelmünket Kulinyi Karola mint tanítónő.

Kulinyi nálunk kezdte mint segédszínésznő és kezdetben kevés sikerre számíthatott. Most azonban meglepetésszerűen igen jól volt a határozott drámai tehetségről tett tanúságot.

Sikerét a közönség zajos tapsal honorálta.

Szerdán a „Naftalin”-t Heltai Jenőnek egyik nyári bohózatát adták.

Sokat neveltünk, ami Heltai vigjátkaiban természetesen dolog.

Dr Szakolczay szerepében a mindig kitűnő Szathmáry játszott. — Felesége Terka Sellő René volt. Szerepét igen jól adta, de sikereit tulajdonképpen a pénteki darabban aratta. Laboda Péter Korda Sándor volt. Dr. Csapláros Károly pedig Bogó Zsigmond. Mindkettőről csak jót mondhatunk. Jól átérték szerepüket és előadásuk természetesen.

Paskány Erzs szerepét Jobbay Nuszi játszotta kiváló ügyességgel és precízen. Toilettjei általános feltűnést keltenek.

Most is mint máskor fess és előkelő megjelölés volt.

Kedvessége és igen kellemes hangja zajos tapsra ragadta a közönséget.

Csütörtökön sokat neveltünk egy francia bohózatot. „Kék egér” a címe; azokból a telivér, könnyű kellemességgel megitt, sikamlós kitételekkel telített szinpad termékek közül való, melyeknek egyedüli célja: meláttani a közönséget. Egy gondúdarab, — melyben a bolondnál-bolondabb helyzetek villám gyorsasággal követik egymást, melynek azonban hatása csak akkor van, ha maga az előadás is gyorsan perül annyira, hogy a közönségnek ne legyen ideje gondolkodnia a látótakon és hallottakon.

Az a minduntalan felhangzó kacaj, mely az előadást kísérte és gyakran az előadók szavait is tulharsogta, azt bizonyítja, hogy szinész gárdánk hivatását ezen darab előadásánál is méltóan töltötte be. Kedvvel, lelkesedéssel játszottak valamennyien; föltétlenül dicsegetni értelmének együttesen, de külön-külön is.

A darab főszerepe, a bohókás bonyalmakat szövő bájos két egészke Jobbay Nusziában méltó személyesítést talált. Kedves, eleven, amellott díszkés játéka, szép megjelenése és feltűnést keltő izlases toilettjei lebilincselőleg hatottak, fényes siker biztosították számára. A közönség méltányolta remek alakítását, sokat tapsolt. Sellő René egy naiv, férjét szerető fiatal asszony szerepében igen ügyes volt. Ezt a fiatal színésznőt egész lényé a naiva szerepkörre praedestinalja; e téren jóvá vár reá Szathmáryné játéka nem szorul külön dicsegetésre, minden alakítása újabb és újabb sikert jelent számára. — Áttérve a férfiakra, első sorban Bogó Zsigmondot kell kiemelni. Ő az estén kétféle minőségben jelszabott: mint rendező és mint színész. Mint rendező az előző években nélkülözött

figyelmet honosította meg a szinpadon, nagy súlyt helyez az összájtásra, a szerepek tökéletes tudására, ismeri a szinpad hatás összes titkait: gondolkodó, ötletes rendező. Mint színész azok közül a komikusok közé való, kik nem a karzatnak járt, azának, ő nem keresi a művészeleg értékelendő sikereket, hanem a tulzásoktól, félszagaektól ment természetes komikum ellenálhatatlan egyszerűséggel hat. A két egész partnere, egy fiatal férj hűlász szerepét Korda Sándor elég hatáson játszotta el; otthonosan mozgott a szinpadon, de hiányzott belőle a szerep megkivánta ugynevezett könnyű oneidigóság. A többi kisebb szerepek személyesítői is kitettek magukért és az est sikeréből joggal kivethetik részüket.

Péteken a „Várászkeresés” került színre. Ennek a darabnak a zenéje hűdít. Ritka élvezetes estét nyújtott a közönségünk előtt ismert operette.

A szereplők közül kiemeljük Steingreber Franci Sellő Renét. Ez a szerep igazán neki való volt. Bemutatta Sellő, hogy ő is egy rutinizott színésznő, aki ha akar, nagyon jól tud alakítani.

Tehát ambiciózusnak kell lenni, mert tehetsége van és kedves, formás külseje, értelmes előadása, tiszta hangja, tánc a szinpadra praedestinalja.

Elsőmérés illeti Albert Gizit, Szathmáry Lajost és nejét valamint Bogó Zsigmondot és Kordát.

A szombati darab a „Tatár járás” zsufozt ház mellett nagy sikert ért el. A közönség megtöltötte a színházat, mert a pesti sikereket hozották.

Mondhatjuk, hogy nem volt egy üres hely a színházban, és ezt meg is érdemelte egy a darab zenéje, mint a szereplők szorgalma, buzgósága.

Olyan jól játszottak mindnyájan, hogy nehéz lenne feltűnést kiemelni bárkit is.

Igaz ugyan, hogy Albert Gizi első helyre tehető, nemcsak azért, mert egy gyönyörű virágkoszorút kapott a közönség egyikétől, hanem azért is, mert roppant kedves és fess volt mint huszárként.

Sellő René a szerelmes leányt, Zoltán Ilonka Risabaronét kiválóan játszotta.

A férfiak közül Korda Sándor (Lorentey fűhadnagy) dicsegetni érdemel.

Kitűnő volt Kovács Gyula. Igazán mondhatjuk, — hogy Kovács évről-évre többit tud és jobban játszik. Ő különben arról nevezetes, hogy szerepét nálánál jobban senki (talán a nők közül Kulinyi) meg nem tanulja. És ez minden este befolyásolja az elért sikereit. Mi részünkről biztatjuk, hogy ne csüggedjen, mert határozottan van tehetsége.

Hasonló dicsegetni illeti Bogó Zsigmondot Wallenstein tartalékos hadnagy szerepéért. Ő róla már a közönségünk kimonolta, hogy legelső komikus. Tehát több dicsegetni ne várjon.

Vasárnap két előadás telt házzal kedveskedett — a mindig morozos és elégedetlen Fehér Károlynak.

Délután „János vitéz”- kitűnő eredeti daljátékunk, hűlász publikumra talált. Bájos kis gyermekek feazult érleklődéssel lesték a szinpadon történeteket és sokat tapsoltak Dányinak, Bogóynak, Szathmárynének, — Sellőnek, Albert Gizinek és Marosinak.

Este Lukácsy Sándor remek műszinműve „Az asszony verve jó” került színre jó előadókban. Az est rendkívüli sikere Zoltán Ilona és Marosi Sándor neveihez fűződik. Mindkettőjük kifogástalan alakítását és különösen gyönyörű énekét elragadtatással élveztük. Méltó partnereik voltak Szathmáryné, Jobbay, Sellő, Bogó, Pogány, Dányi és Kovács.

Hétfőn Offenbach „Orpheus a pokolban” örökbecsű és szépenéjű operette fél helyiárak mellett csak félig elégettik ki. Ettől az előadástól többit vártunk, azért némi csalódást keltett. Egyenként bírálva a szereplőket, róluk csak dícsőrelőleg emlíkezhetünk meg: Zoltán nagyterjedelmű, kristálytiszta hangja Euridike szerepében tényesen érvényesült. Marosi hatalmas Plutója úgy jötték mind ének tekintetében mi kifogásolni valót nem hagyott hátra; Bogó talpraesett rögtönzése általános derültséget keltettek, Szathmáryné a tőrökívásban hatáson támogatta: Dányi kitűnően volt diszponál; Jobbay, Sellő és Albert Gizi istennői toilettjeiken festői látványt nyújtottak. De azért bizonyos unottság, kedveltség jellemezte az előadást, mely a közönségre is átragadt.

A különben precíz zenekar is ingadozott; sőt a szinügyi bizottság büszkesége, a nagyreklám-függöny is elégedetlenkedett. Nem tetésének eklatáns bizonyítékát is adta a harmadik felvonásban, a mikor a véget be nem várva, a színészek szinelőadásával mit sem törődve, méltóságjeljes lassúságával legördült.

Bogó Zsigmond komikus rögtönzéseivel megértette Baranyai Mariakát. Tőle ez uton gavallérosan kér bocsánatot, melynek ezennel helyet is adunk. A nyilatkozat a következő:

Alulírott köteleaságomnak tartom mindazoknak, kik Orpheus hétfői előadásán jelen voltak, kinyilatkoztatni, miszerint Baranyai Mariaka — kiről mint Cupidórol ast rögtönöztem, hogy egy évig üveg pezsgőt ivott meg, — csupán egy fél üveggel ivott meg s éppen ezért a tévedést ezennel helyreigazítom.

Tisztelettel:
Bogó Zsigmond,

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Kovács János rendőrkapitány urnak.

Helyben.

Már több mint egy hete, hogy Fehér Károly szintásulata városunkban nap-nap után tartja előadásait a »Vigadó» nagytermében, mondhatni zsufozt ház mellett.

Nekem mikor nap-nap után látom a zsufozt-ház közönségét, önkénytelenül jutott eszembe az, hogy ha véletlenül a színházban tűz ötne ki, e roppant közönség hol, hová és hogyan menekülne ki?!

Ugyanis a szinügyi bizottság igen fontos egészségi okokból a szinpad mellett levő nagy ablakokat, amelyekre különben szükség soha sem volt, legmentesen elzárta.

Ilyen formán kijáról maradt az egyetlen keskeny ajtó, mert a másik két kijárat, amelyek a kávéházba vezetnek, el vannak zárva. Az előző években mindig volt rendőrokról vagy tűzörségről gondoskodva, most azonban se hire se hamva. Miután a közönség köréből is hangzott el panasz, felhivom rendőrkapitány ur figyelmét, hogy az előadások alatt a szükséges tűzrendőri intézkedéseket tegye meg.

Csikszereda, 1908. január 19.

Szinühilátogató.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltéért nem felelos a szerkesztő).

Nyilatkozat.

Tekintetes özv. Gábor Endréné urasszonyt amennyiben ellene sértő kifejezéseket használtam és őt sértettem volna, azt ezennel visszavonom és tőle bocsánatot kérek.

Ezen nyilatkozatomat szükség esetén megengedem, hogy nyilvánosságra hozhassa.

Ezen nyilatkozatomat saját jóakaratomból alattírt tanuk előtt írtam alá azon kijelentéssel, hogy a felmerült perköltiségeket hordozom.

Szépvíz, 1908. évi január hó 20-án.

Előttünk:

Hozó Anna.

Bartha István.

Bocze Ferencz.

Ösz Mihály,

mint tanuk.

Nyilatkozat.

Tisztelettel értesitem a tisztelt üzlet-barátaimat, miszerint Holló János volt raktárkezelőt a mai naptól kezdve elbocsátottam, tehát nevében pénzke átvételére és nyugtázására felhatalmazva nincs.

Csikszereda, 1909. évi január hó 20-án.

Farkas Lázár,

fogyszatási bérlő.

KÖZGAZDASÁG.

A »Hermes» Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzdeforgalomról és pénzplaccról.

Budapest, 1909. január 14.

A tőzsde irányzata a lefolyt heten ingadozott volt, amennyiben kezdetben a Törökországgal létrejött megegyezés folytán szilárd volt, de később nagyobbmértvű oldalok folytán némileg gyengébb lett. Az alaphangulat szilárdsága mindazonáltal nem szenvedett változást, miután az egyretartó pénzösség a közönséget — ha nem is nagyobb mértékben — mégis értékpapírvásárlásokra indítja, annál is inkább, miután egy a befektetési értékek, valamint különösen a részvények egyes kategóriái a jelenlegi árfolyamok mellett aránylag magas kamatozást és árfolyamemelkedésre való kilátást nyújtanak.

Az összes bankrésztvények árfolyamjavulást értek el, különösen a Pesti magyar kereskedelmi bank részvények képeztek élénk kereslet tárgyat, úgy hogy ezeknek árfolyama 75 koronával emelkedett.

Komoly oldalról történtek továbbá vásárlások a rimamurányi vasmű részvényekben is, mely körülmény nagyobb árfolyamemelkedést vont maga után, és csak az alpesi bánya részvényeknek árnyattalása befolyásolta az említett részvényeknek későbbi áralakulását.

Különösen kiemelendő a sorsjegypiacnak a legutóbbi napokban kifejlődött szilárdsága, mely csaknem az összes sorsjegyekre terjed ki, de különösen észlelhető a magyar jelzaloghitelbanki konverzió és a hazai sorsjegyeknél, melyek az általános vélemény szerint — tekintettel a jelenlegi redukált árfolyamokra és a lényegesen megcsappant készletekre — árfolyamemelkedés kilátását nyújtják.

A pénzügyi kormány a legutóbbi napokban a Magyar Általános Hitelbankkal, mint a Rothschild konszortium képviselőjével, megállapodást létesített 4 1/2% állampénztárjegyek kibocsátását illetőleg, mely utóbbiaknak egy része a folyó hó végén fog nyilvános aláírásra bocsátatni. Azon érdeklődésnél fogva, mely ezen állampénztárjegyek iránt mutatkozik, nem szenved kétséget, hogy a subscriptió teljes sikerrel fog járn. Ezen állampénztárjegyekre vonatkozólag a »Hermes» Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 5. kézséggel szolgál bármilyen felvilágosítással.

A pénzügyi javulása egyre tart és az Angol Bank kamatlábnak 2 1/2%-ról 3%-ra történt felemelése inkább az aranykivétel megállítására történt intézkedésnek tekinthető.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	Jan. 7.	Jan. 14.
4% magyar koronajáradék	90.—	91.22
Magyar hitel részvény	714.50	725.75
Magyar jelzaloghitel. részv.	404.75	411.25
Első magy. ált. bizt. részv.	9600.—	9700.—
Rimamurányi vasm. részv.	514.25	521.25
Budapesti közuti vasp. r.	586.25	575.50
Pesti magyar keresk. bank r.	3350.—	3425.—
Magyar vasuti forg. részv.	361.—	367.—
Adria tengerhajózási részv.	371.—	374.25

Szerkesztői üzenet.

Rusztum. Ez uttal elkésett, de sorát ejtjük.

Szám 201—1909. tkvi.

1—3

Hirdetmény.

Csikjenőfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyre az 1886. XXIX. és az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvény-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések teljesítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-okat, az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit — valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 78. §. és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §. alapján történt törless érvénytelenségét kimutathatják, e végbőli törless keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után, indokolt törless keresetnek annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak esetében ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 8. §. 56. §-ában foglalt kiegészítéseit és a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenére ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásait hat hónap alatt vagyis az 1909. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk löbbé figyelembe nem fog vétetni;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kivül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sörve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi július hó 25-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbőjtött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jöhiszem harmadik személyek irányában löbbé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságunk eredeti okmányokat adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint telkvi hatósága.

Csikszereda, 1909. évi január hó 2-án.

Ceczó Béla,
kir. törv. bír.

F A legolcsóbb bevásárlási forrás
EKETE VILMOS
 illatszerárán, Csíkszereda

Kaphatók a legfinomabb illatszerék dekagramonként és mindennemű arc- és kézápoló szerek. Gyógy- és virágszappanok

Az Inda-sósórszesz főlerakata.
Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen Hajrak-regenerátor az őszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színt, valamint mindennemű különlegességek raktára.

A Thymol és Stomatol fogápoló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hőlgyeknek állandó hajjalához nélkülözhetetlen. — A Honey Jelly a legjobb körömlomító.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszűköltetnek.

Réthy-féle pemetefü cukorka.
 Kőhögés, rekedtség és hurut ellen legjobb a Réthy-féle pemetefü cukorka. Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-felét kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. — Egy doboz 60 fillér. Csak Réthy-felét fogadjunk el.

DREHER ANTAL
 SÖRGYÁRI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖBÁNYA.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni, hogy a Magyarországon első rangnak elismert és az összes világtállításon a legnagyobb díjakkal kitüntetett

DREHER-féle KÖBÁNYAI SÖR

nelyi eladásával Gál Ferenc sörgyáros urat biztam meg és kerem a t. vevő közönséget szükséglet esetén ör sörendelésekkel teljes bizalommal megkeresni. A magam részéről Brassóban e tereen 30 éves működésem kiprobált gyakorlatával és a legújabb műszaki eszközök alkalmazása mellett szigoruan pontos és tiszta kezeléssel fogom Gál Ferenc urat üzleti működésében támogatni. Teljes tisztelettel:

KASZIK ANTAL
 a Dreher Antal sörgyári részvénytársaság képviselője.

Pályázat.

Csíkszereda város róm. kath. egyházi tanácsa a megüresedett tisztán csak **kántori állásra** pályázatot hirdet.

A kántor évi jövedelme: 1. a városi adóhivataltól 1000 (egyezer) korona; 2. egyebekből 384 korona 12 fillér; összesen 1384 korona 12 fillér, lakás természetben és melléképületek, kert és egy kaszáló. Kötelessége az összes kántori funkciók pontos végzése, a harangozások pontoságára, a sekrestye és éstempom tisztán tartására lelkiismeretesen felügyelni.

Kellően felszerelt folyamodványok, u. m.: keresztlevél, kántori oklevél, működési bizonyítvány és hadmentességi igazolvány, a csíkszeredai róm. kath. plebánia hivataltól folyó évi január hó 30-ig adandók be. Próbára való megjelenés február 2-án okvetlenül megkivántatik.

Csíkszereda, 1909. január 4.

Id. Dávid Ignác, Szigethy Gyula, főgondnok, lelkész, e. t. elnök.

A csíkszentmiklósi és szépvízi egyházak közös tanácsától.

1909. évi 65. sz.

Haszonbéri hirdetés.

A csíkszentmiklósi és szépvízi róm. kath. egyházak közös tulajdonát képező „Aranyos havas”, „Gyimesi Papi kert”, „Gyimesi Korcsmaház” nevű birtokok 1909, 1910, 1911. évekre nyílt árverésen haszonbérbe adatnak.

Kikiáltási árak Aranyosra 1350 korona, Papi kertre 40 korona, korcsmaházra 50 korona. Az árverés 1909. január hó 30-án délelőtt 10 órakor kezdődőleg fog a csíkszentmiklósi plebánian megtartatni, melynek megkezdése előtt a kikiáltási árak 10 százaléka az egyházközségnek kezehez lefizetendő. Haszonbér hatrálékosok és az egyházközséggel szemben nem állók nem árverezhetnek. Egyéb feltételek a csíkszentmiklósi plebánian a hivatalos órák alatt betekinthetők. A közös egyháztanács folyó évi január hó 15-én hozott határozatából.

Csíkszentmiklós, 1909. évi január hó 16-án.

Szakács Balázs, Kóródy Mihály, főgondnok, plebános, elnök.

Czell Frigyes és Fiai
 borszárművelők és borszárművelők
MEDGYES.

Legjobb és legteljesítőképesebb szállítók **erdélyi fehér borokban.**

Kitűnő saját termésű borok. Különlegesség kiváló finom vörös borokban.

HIRDETÉSEK
 olcsó árszámítás mellett közöltetnek a felvételnek a KIADÓHIVATALBAN.

MEGHÍVÓ.

A CSIKSZEREDAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG XXVI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

Csíkszeredában, 1909. évi február hó 2-án d. u. 2 órakor kezdődőleg saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés és zárszámadás betérjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása iránti határozat.
4. Alapszabályok módosítása.

Az alapszabályok 20-ik §-ának kiegészítése.

A szavazati jog akár személyesen, akár két tanu által aláírt felhatalmazással ellátott megbízott által — kinek azonban részvényesnek kell lennie — gyakorolható.

Nő részvényesek csak felhatalmazott által, gondnokság vagy gyámság alattiak gondnokuk vagy gyámjuk illetőleg ezek felhatalmazottjai által gyakorolhatják szavazati jogukat; ez utóbbi esetben nem kívántatik, hogy a megbízott részvényes legyen.

Azon részvényesek tehát, kik 1909. január 1-ig az intézet részvénykönyve szerint, mint ilyenek igazolva voltak, a fennebbi módon szavazati jogukat — részvény bemutatása nélkül — gyakorolhatják.

A Csíkszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatósága nevében:

Csíkszereda, 1909. január hó 11-én tartott ülésből.

NAGY IMRE,
 elnök.

Dr. FEJÉR ANTAL,
 ügyész-titkár.

Naptárak az 1909. évre nagy választékban kaphatók Szvoboda József papírüzletében. Csíkszeredában.

GŐZ-, HŐLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBANI

Száz es száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás tereen. — Közismert dolog hogy

REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

ellen az egyedüli biztos hatású szer a hófürdők :: (gőz- hőlég és gyógyfürdők) rendszeres használata ::

A „Sanitas” szobafürdő készülékkel otthon lakásunk bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlég fürdőt készítheti bárki, 5 perc alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelem netovábbja. Kiprobált biztos hatású szer natha, torokfájás, bélrenyheség, álmatlanság eseteiben. stb. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A készülék megtekinthető vételkötöttség nélkül Szvoboda József képviselőmnél helyben, sőt kívánatra házánál is bemutatattik.

FÖRSTNER ALADÁR
 a „Sanitas” szobagőzfürdő-készülék egyéjű gyártója.
 Budapest, VII. kerület, Alsóerdősor 30. sz. Telefon 97—51.

Hosszurovó Cement Födélcserép

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható
PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15 sz. Iroda: Kapu-utca 15 sz.